

Forslag til ny bestemmelse om solenergi i byggteknisk forskrift (TEK 17) kapittel 14 Energi -Høringsuttalelse

Grønn Byggallianse er positive til regelverk som stimulerer til mer energiproduksjon i bygningsmassen. Vi har tidligere spilt inn til delingsordning for fornybar kraft og er opptatt av at det stimuleres til kraftproduksjon på bygg. Vi har også tidligere tatt til orde for en overgang til å benytte beregningspunktet levert energi i TEK 17 framfor netto energi. Dette for nettopp å stimulere til egenprodusert kraft. Vi er derfor glade for at det i høringsnotatet signaliseres at det kommer flere endringer i energikravene i byggteknisk forskrift, som til sammen skal bidra til økt energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon.

Grønn Byggallianse er opptatt av samordning og sammenheng i regelverket. Selv om endringene i bygningsenergidirektivet som ble vedtatt i mai 2024 ikke er inntatt i norsk rett, mener vi at endringer som gjøres i regelverket nå bør legges til rette for at direktivet lettere kan inntas og oppfylles uten ytterligere endringer.

Både hovedforslaget om tilrettelegging for solenergianlegg og det alternative forslaget om å pålegge solceller eller annen lokalprodusert energi, retter seg mot yrkesbygninger over 500 m² oppvarmet boareal. For å sikre en smidig implementering av bygningsenergidirektivet på et senere tidspunkt, anbefaler vi at TEK 17 legger seg på de samme innslagspunktene for når det utløses krav om solkraft. Ofte kan større uoppvarmede lager være vel så egnet for energiproduksjon som mindre oppvarmede areal. Bygningsenergidirektivet skiller ikke på oppvarmede og uoppvarmede bygg og innslagspunktet for når det skal installeres hvis det er praktisk, teknisk eller økonomisk gjennomførbart, er 250 m². Da gjelder det for nye yrkesbygg. Vi anbefaler at det samme blir gjeldende i TEK 17. Med andre ord anbefaler vi at det for nye bygg blir gjeldende for bygg over 250 m² uavhengig av om det er oppvarmet eller ikke.

Hovedforslag - ny bestemmelse om «solklare bygg»

§ 14-X. Krav om tilrettelegging for solenergianlegg

(1) Yrkesbygning med over 500 m² oppvarmet BRA skal tilrettelegges for fremtidig montering av solenergianlegg. Kravet gjelder ikke dersom bygningen oppføres med solenergianlegg.

(2) Kravet i første ledd gjelder ikke dersom bygningen eller bygningens plassering er uegnet for bruk av solenergianlegg.

Hovedforslaget om å gjøre egnede yrkesbygninger over 500 m² oppvarmet BRA «solklare» ved å legge til rette for senere montering av solanlegg, kan bidra til en lavere byrde for byggeier ved et senere pålegg eller ønske om å montere solanlegg.

Dessverre kan et pålegg om slik tilrettelegging også føre til det motsatte dersom teknologi, bygningen eller omgivelsene endrer seg slik at det ikke vil være hensiktsmessig å koble til et solanlegg senere. Da vil et slikt pålegg være både unødig fordyrende og medføre ekstra utslipp av klimagasser til produksjon og transport av materialer. Det fremkommer ikke av høringsnotatet hvilke vurderinger som er gjort rundt denne problemstillingen.

Grønn Byggallianse støtter derfor ikke hovedforslaget om at yrkesbygg over 500 m² oppvarmet BRA skal tilrettelegges for fremtidig montering av solenergianlegg.

Vi ser imidlertid behov for at bygg prosjekteres og utformes på en måte som optimaliserer potensialet for å utnytte solenergi til lokal energiproduksjon. Det vil si at byggene utformes og plasseres mest mulig optimalt for senere å installere solenergianlegg enten som følge av krav slik vi foreslår under eller av ønske fra byggeier.

Mulig krav om solceller eller lokalprodusert energi

§ 14-Y. Krav om solceller eller lokalprodusert energi

Yrkesbygning med over 500 m² oppvarmet BRA, utenfor områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR) i kommunal arealplan, skal ha solcelleanlegg eller annen lokalprodusert energi.

Subsidiært foreslår høringsnotatet at yrkesbygning over 500 m² oppvarmet BRA skal ha solceller eller annen lokalprodusert energi (unntak for LNFR-områder). Det ble i mai 2024 vedtatt nye regler om installasjon av solenergi i bygningsenergidirektivet. Etter direktivet skal nye yrkesbygg over 250 m² installere solenergianlegg dersom det er teknisk, økonomisk og praktisk gjennomførbart fra 1. januar 2027. Grønn Byggallianse anbefaler at tilsvarende vedtas i TEK17 og at det blir gjeldende fra 1. januar 2027. Det gir også eiendomsaktørene forutsigbarhet med hensyn til når det kommer et krav om installasjon og det gir aktørene tid til å forberede dette. Vi ser ikke behov for et unntak for bygg som ligger i LNFR område da vi vanskelig kan se at installasjon av solceller vanskeliggjør god forvaltning av slike områder. Dersom det er snakk om annen type lokalprodusert energi som ikke er forenelig med hensyn som skal ivaretas i et LNFR-område bør det gå inn under den generelle unntaksbestemmelsen om fritak av teknisk, økonomisk og praktisk art.

Videre stilles det i direktivet krav om at det for eksisterende yrkesbygg over 500 m² skal installeres solenergi ved større renoveringer innen 2028. Vi anbefaler at regelverket utformes i tråd med dette og at det skilles mellom nye bygg og bygg som gjennomgår hovedombygging. Det kan være større utfordringer med å få til både tilrettelegging for og installasjon av, solenergiløsninger for eksisterende bygg enn for nybygg. For å hindre at byggeier river fremfor å rehabilitere, bør innslagspunktet for når dette skal gjøres være høyere for eksisterende bygg.

Vennlig hilsen

Mie Fuglseth
Daglig leder